

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИЛТЕН

јули 2013 година
Штип

Број 106, 12 јули 2013 година

СОДРЖИНА

РЕФЕРАТ за доделување на звањето почесен професор на науки од подрачјето на музичката уметност на редовен професор Бисерка Цвејиќ на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	3
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања од наставно-научната област вентилација и техничка заштита на Факултетот за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	5
РЕФЕРАТ за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област физиологија на растенијата на Земјоделскиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	23
РЕФЕРАТ за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област генетика и селекција на растителното производство на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	39
РЕФЕРАТ за избор на асистент за научна област експлоатација на неслоевити лежишта на Факултетот за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	50
РЕФЕРАТ за избор на еден наставник во сите звања за наставно-научната област градинарство/зеленчук на Земјоделскиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	59
РЕФЕРАТ за избор на наставник во насловно звање доцент за наставно-научната област применета математика на Факултетот за информатика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	66
РЕФЕРАТ за избор на наставник во насловно звање доцент за наставно-научната област казнено право на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	74
РЕЦЕНЗИЈА на наслов на трудот: „Економско-финансиски лексикон“ од авторите проф. д-р Ристо Фотов, проф. д-р Толе Белчев, м-р Емилија Митева-Кацарски, м-р Елена Веселинова при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	85
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Нега на текстил“ од авторот доцент д-р Киро Мојсов од Технолошко-технички факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	87
ПРЕГЛЕД на наслови на теми за изработка на магистерски/специјалистички трудови одобрени од наставно-научниот совет на единицата	89

Издавач:

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Саша Митрев
 Уредници: проф. д-р Блажо Боев, м-р Ристо Костуранов
 Лектор: Даница Гавриловска-Атанасовска
 Техничко уредување: Славе Димитров, Благој Михов

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-
НАУЧНАТА ОБЛАСТ ГЕНЕТИКА И СЕЛЕКЦИЈА НА РАСТИТЕЛНОТО
ПРОИЗВОДСТВО НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр. 1802-275/12 од 17.6.2013 година донесена на 86. седница на Наставно-научниот совет на Земјоделскиот факултет, одржана на 17.6.2013 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на *еден наставник во сите звања* за наставно-научната област *генетика и селекција на растителното производство* на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Дневник“ и „Лајм“ на 27.5.2013 година и во предвидениот рок се пријави кандидатката Драгица Спасова, доцент на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документација и нашето познавање на кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Земјоделскиот факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката **д-р Драгица Спасова** е родена 3 декември 1962 година во с. Сарај-Струмица. Основно образование завршува во родното место. Средно гимназиско образование завршува во Струмица.

Во учебната 1982/1983 година се запишува на Земјоделскиот факултет во Скопје, Поледелска насока и на истиот дипломира во април 1988 година.

Во учебната 1992/1993 година се запишува на едногодишен постдипломски студии, група Семепроизводство и контрола на семе кај нивски култури. Студиите ги завршува во октомври 1996 година, со јавна одбрана на специјалистичкиот труд.

Во 1998 година се запишува на двегодишен постдипломски студии, група Хербологија. Магистерскиот труд со наслов „*Изнаоѓање на оптимални мерки за борба против плевелите во памукот*“ го одбранува на 23 ноември 2001 година, со што се стекнува со звање магистер по земјоделски науки.

Докторската дисертација со наслов „Сортна специфичност на овесот во услови на органско и конвенционално производство“ ја одбранува на 11 јули 2008 година на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, со што се здобива со академски степен доктор на земјоделски науки.

Од 1 јули 1993 година е вработена на Институт за земјоделство во Струмица.

Од 1 септември 2007 година се вработува како асистент на Земјоделски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Со Одлука на Наставно-научниот совет на Земјоделски факултет (бр. 0210-80/7-3 од 13.11.2008 год.) е избрана во наставно звање доцент, каде што работи и денес.

Во текот на досегашната работа, работејќи селекција на житни култури, автор е на нова сорта мека пченица *мила*, сорта која со Решение на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Македонија, бр. 08-14318/2 од 28 декември 2004 година е призната како новосоздадена домашна сорта мека пченица *мила*, „Службен весник на Република Македонија“ бр. 2 од 10 јануари 2005, стр. 2. По методот на хибридизација има издвоено повеќе линии мека пченица и повеќе линии јачмен кои се со сосема нови својства какви што не постоеле ни кај машкиот ни кај женскиот родител. Тие линии во наредните година планира да бидат доставени до Државната сортна комисија за признавање.

Во периодот по изборот за доцент на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип има остварено значајни активности во областа на наставно-образовната дејност, научноистражувачката, стручно-апликативната и организациската дејност, и тоа:

Наставно-образовна дејност

Д-р Драгица Спасова е ангажирана во наставата како доцент по следниве предмети:

- прв циклус студии

Основи на растително производство за студентите на Земјоделскиот факултет (зимски семестар)

- 2008/2009 – Струмица, Штип (3+2), предавања и вежби;
- 2009/2010 – Струмица, Штип и Кавадарци (2+2+1), предавања и вежби;
- 2010/2011 – Струмица и Кавадарци (2+2+1);
- 2011/2012 – Струмица и Кавадарци (2+2+1);
- 2012/2013 – Струмица и Кавадарци (2+2 +1).

Растително производство за студентите на Земјоделскиот факултет (зимски семестар)

- 2012/2013 – Струмица и Кавадарци (3+2+2).

Ботаника за студентите на Земјоделскиот факултет (летен семестар)

- 2009/2010 – Струмица и Кавадарци (2+2+1);
- 2010/2011 – Струмица и Кавадарци (2+2+1);
- 2011/2012 – Струмица и Кавадарци (2+2+1);
- 2012/2013 – Струмица и Кавадарци (3+2+2).

Селекција и семепроизводство за студентите на Земјоделскиот факултет (зимски семестар)

- 2009/2010 – Струмица (2+2+2), предавања и вежби;
- 2010/2011 – Струмица и Кавадарци (2+2+2);
- 2011/2012 – Струмица и Кавадарци (2+2+2), летен семестар;
- 2012/2013 – Струмица и Кавадарци (2+2+2), летен семестар.

- Втор циклус на студии

Селекција на растенијата (3+2+2)

Семенарство (3+2+2)

Специјално семепроизводство (2+1+1)

Селекција на градинарски култури (2+1+1)

Алтернативни полјоделски култури (2+1+1)

Опита хербологија (2+1+1)

Специјална хербологија (2+1+1).

Д-р Драгица Спасова е автор на една рецензирана скрипта за студентите на Земјоделскиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип и во постапка е издавање на практикум по ботаника и тоа:

- **Драгица Спасова**, 2012: Селекција и семепроизводство, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Земјоделски факултет, рецензирана скрипта;
- Одлука со бр. 1802-243/6 од 31.5.2013 година за формирање рецензентска комисија за практикум по ботаника од авторите: проф. д-р Верица Илиева, **доц. д-р Драгица Спасова** и асс. м-р Наталија Маркова.

Д-р Драгица Спасова е рецензент на скрипта по предметот Интегрално производство на индустриски и фуражни култури од авторот доц. д-р Мите Илиевски. Во изминатиот период е рецензент за избор на двајца наставници и избор и реизбор на еден соработник, ментор на една одбранета дипломска работа, 14 завршни испити и член на седум комисии за одбрана на дипломски работи.

Научноистражувачка дејност

Објавени научни и стручни трудови од последниот избор до денес

Резултатите од научната и стручната активност на кандидатката Драгица Спасова се презентирани на домашната и странската научна јавност преку следниве научни и стручни трудови:

Spasov Dusan, **Spasova Dragica**, Atanasova, Biljana (2013): *Harmfulness and population dynamics of Tuta absoluta (Meyrick, 1917) in Strumica region*. XVIII Savetovanje o biotehnologiji

sa medunarodnim ucescem. Zbornik radova, 18 (20). pp. 159-163. ISSN 978-86-87611-29-0

Во овој оригинален научен труд се презентирани штетите кои ги причинува лисниот минер *Tuta absoluta* (Meurick, 1917), како и динамиката на неговата популација во текот на две реколти, пролетна и летна, во производната 2011 година.

Spasova Dragica, Spasov Dusan, Ilievski Mite, Atanasova Biljana and Kukutanov Riste (2012): *Quality features of some oats genotypes cultivated in different systems of production*. Journal of Hygienic Engineering and Design. pp. 234-238.

Во овој оригинален научен труд се прикажани разликите во квалитативниот состав на овесот произведен во услови на органско и конвенционално производство, за која цел беа користени пет домашни популации овес, една популација интродуирана од Бугарија, и три сорти овес од Србија. Според резултатите од испитувањата квалитетот на овесот, особено хемискиот состав на зрното, бил подобар кај органски произведениот овес.

Spasova, Dragica (2012): *Селекција и семепроизводство*. Рецензирана скрипта. Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Земјоделски факултет, Штип. ISBN 978-608-4504-90-0

Рецензираната скрипта „Селекција и семепроизводство“ е наменета за студентите од Земјоделскиот факултет, за предметот Селекција и семепроизводство, што се слуша во шестиот семестар, на првиот циклус на студии. Скриптата има 158 страници и во неа се опфатени поглавја од областа на селекцијата и семепроизводството кои се предвидени со наставната содржина на предметот. Скриптата е збогатена со слики, шеми и табели за сликовито прикажување на соодветните појави и процеси, со цел полесно совладување на материјата од страна на студентите

Spasova Dragica, Spasov Dusan, Ilievski Mite and Atanasova, Biljana (2011): *Characteristics of some Macedonian and introduced oats genotypes cultivated in organic and conventional production*. Journal for the Improvement of Animal Husbandry, 27 (3). pp. 1305-1315. ISSN 1450 – 9156

Во овој оригинален научен труд се прикажани разликите во некои морфолошки карактеристики на различни генотипови овес, кои директно или индиректно влијаат на приносот, како и разликите кои се појавуваат кај различните генотипови овес одгледувани во услови на органско и конвенционално производство.

Илиевски Мите, Василевски Гоце, Колева Гудева Лилјана, **Спасова Драгица**, Јованов Далибор (2011): *Динамика на репродуктивниот развој кај меката пченица во различни системи на производство*. Годишен зборник 2011 - Yearbook, 11. pp. 37-46. ISSN 1409-987X

Во овој оригинален научен труд е направена анализа на голем број генотипови пченица по однос на етапите на развој на плодноносните органи. Според испитувањата е утврдено дека начинот на одгледување има влијание со скратување на органогенетскиот развој кај конвенционалното производство за 1-5 дена во првата, третата и четвртата година.

1. Mite Ilievski, **Dragica Spasova**, Liljana Koleva Gudeva, Milan Gjeorgievski and Dalibor Jovanov (2011): *The characteristics of some Macedonian wheat genotypes in organic and conventional production*. National Agriculture Congress and Exposition on behalf of Ali Numan Kiraç with International Participation, April 27-30, 2011, Proceedings: 2353-2360.

Во овој оригинален научен труд се прикажани разликите во некои квалитетни својства на пченицата произведена во услови на органско и конвенционално производство, за која цел беа користени 10 домашни сорти мека пченица. Независно од системите на производство, годината и сортата, општиот просечен принос на македонските сорти пченица е 5.877 kg/ha. Овие сорти на мека зимска пченица исползуваат 60-65% од нивниот генетски потенцијал за родност.

Ilievski, Mite, **Spasova Dragica**, Georgievski, Milan, Atanasova, Biljana and Jovanov, Dalibor (2011): *Quality of the Grain of Macedonian Wheat Genotype in Different Production Systems*. Journal of Hygienic Engineering and Design, 1 (1). pp. 231-233.

Во овој оригинален научен труд се презентирани квалитетните карактеристики на зрното, на различни генотипови македонска пченица, кои се одгледувани во услови на органско и конвенционално производство. Од постоечките генотипови кои се селектирани во Македонија, за мелничката и прехранбената индустрија, најстабилни сорти за добивање

зрно со одличен квалитет, во конвенционално производство се сортите *лизинка*, *подобрена оровчанка* и *пелистерка*, а во органското производство најстабилни се сортите *лизинка*, *оровчанка* и *подобрена ровчанка*.

2. Dusan Spasov, **Dragica Spasova**, Biljana Atanasova (2011): Faunistic composition of species from the family APHIDIIDAE at pepper in Strumica region. International scientific on-line journal "Science & Technologies", Publisher "Union of Scientists – Stara Zagora" Volume I, Number 6, Plant studies. 2011

Во овој оригинален научен труд е прикажан фаунистичкиот состав на видовите од предаторската фамилија Aphidiidae кај пиперката во Струмичкиот регион. Биле детерминирани три видови предатори: *Lysiphlebus fabarum* (Marshall, 1896), *Ephedrus persicae* (Froggatt, 1904) и *Trioxys angelicae* (Haliday, 1833). Истражувањето било спроведено на три локалитети во Струмичкиот регион, при што не биле забележани значајни разлики во присуството на видовите во трите локалитети.

Spasova Dragica, Spasov Dusan, Mihajlov Ljupco, Stoilova Ana and Vjalkova Neli (2010): *Rezultati od izpitvaneto na novi bjalgarski sortove pamuk v Strumiца, Македонија*. Field Crops Studies, VI-3. pp. 387-393. CDWRI – Chirpan, Bulgaria.

Во овој оригинален научен труд се направени споредбени оценки на бугарски и на македонски сорти памук одгледувани во Струмичкиот реон. Утврдено е дека најприносни од бугарските сорти биле *хелиус*, *наталија* и *вега*. Сортата *наталија* се одликувала и со најдолго влакно во условите на Струмица.

3. Ivan Pachev, Svilen Raykov, Ivan Dimitrov, **Dragica Spasova** (2010): influence of sowing duration of wintering *fodder pea* on tuber-formation and plant residues content for improving soil fertility. Yearbook Goce Delcev University – Stip, Faculty of Agriculture, Volume X, 119-127, Stip.

Во овој оригинален научен труд е прикажано влијанието на рокот на сеидба кај зимскиот фуражен грашок врз формирањето грукти, количината на растителни остатоци по жетвата за подобрување на плодноста на почвата. Утврдено е дека при првиот откос максимален број грукти и сува коренова маса формираат растенијата во вториот сеидбен рок, а со најголемо количество растителни остатоци по жетвата даваат растенијата од третиот рок на сеидба.

Spasova Dragica, Mitrev Sasa, Stoilova, Ana and Spasov Dusan (2010): Content of raw proteins in oat depending on the growing system in Strumica region, Macedonia. Bulgarian Journal of Agricultural Science, 16 (6). pp. 673-677. Agricultural Academy Bulgaria

Во овој оригинален научен труд е прикажано влијанието на начинот на производство врз содржината на белковини во различни сорти и популации овес.

Утврдено е дека начинот на производство на овес покажува зголемување на содржината на белковини, кај органското производство, содржината на белковини е поголема апсолутно за 0,18% или релативно за 1,4% од содржината на белковини кај конвенционалното производство.

Spasova Dragica, Vasilevski Goce, Spasov Dusan, Ilievski, Mite and Atanasova Biljana (2010): *Dependence on the floral content and the weed number from growing system oat in Strumica region*. Plant Science, XLVII (1). Sofija. pp. 31-35. ISSN 0568 - 465X

Во овој оригинален научен труд авторите го истакнуваат влијанието на системот на одгледување на овесот (систем на органско и конвенционално производство) врз појавата на плевелната вегетација и примената на соодветни агротехнички мерки во различните услови на производство со цел добивање стабилни и високи приноси. Според нивните истражувања, овесот одгледуван во услови на органско производство, во почетните стадиуми на развој има побрза вегетација, така што се создале неповолни услови за развој на плевелите и тие биле помалку застапени во посевот отколку кај овесот одгледуван во услови на конвенционално производство.

Sasov Dusan, **Spasova Dragica**, Georgievski Milan and Atanasova Biljana (2010): *Pests on tomatoes produced in greenhouses in Strumica region*. Plant Science, XLVII (1). Sofija. pp. 67-69. ISSN 0568 - 465X

Во овој оригинален научен труд авторите ги прикажуваат штетниците кои се јавуваат кај домати одгледувани во затворен простор. Испитувањата се вршени во производните

2007 и 2008 година, при што се утврдени следните штетни инсекти: *Myzus persicae*, *Aphis gossypii*, *Trialeurodes vaporariorum*, *Thrips tabaci* *Frankliniella occidentalis*, *Aculops lycopersi*, *Tetranychys urticae*, *Linomyza bryoniae*, *Helicoverpa armigera*.

Georgievski Milan, Spasov Dusan, **Spasova Dragica** (2010): *Yield components and yield of fl, tomato hybrids*. Plant Science, XLVII (1). Sofija pp. 64-66. ISSN 0568 - 465X

Во овој оригинален научен труд се презентирани резултатите од испитувањата на осум F1 хибриди, од кои седум се меѓулиниски, кои ќе се користат во понатамошната селекциона работа и еден комерцијален хибрид – Магнус. Вршени се испитувања на бројот на плодовите по растение и просечната маса на плодовите како главни компоненти на приносот кај доматиите, како и вкупниот принос.

Georgieva Tonya, Zorovski Plamen and **Spasova Dragica** (2010): *Development and Productivity of the Serbian Oat Cultivars under Agrometeorological conditions in Bulgaria*. Balwois 2010 - Organizing Committees (11). pp. 1-11.

www.balwois.com/balwois/administration/full_paper/ffp-1855.pdf

Во овој оригинален научен труд се презентирани резултатите од испитувањата на производните карактеристики на три српски и една бугарска сорта овес. Испитувањата се вршени во периодот од 2006 до 2008 година, при што било утврдено дека српските сорти овес, особено сортата *ловкен*, се покажале како високо адаптабилни кон различните реони и услови на одгледување.

4. **Dragica Spasova**, D. Spasov, M. Ilievski, Biljana Atanasova (2010): The influence of growing system on some morphological features of oat in Strumica region. 20th International Scientific Conference 3th - 4th June 2010, Stara Zagora, Volume I Agriculture science, Plants studies 122-127, ISBN 9 789549 329469, Bulgaria.

Целта на истражувањата презентирани во овој оригинален научен труд биле да се утврдат разликите во некој морфолошки карактеристики кај пет популации (*кривогаитани*, *требеништа*, *радолишта*, *бугарија* и *кучевиште*) и три сорти овес (*рајац*, *славуј* и *ловкен*) поставени во услови на органско и конвенционално производство), кои карактеристики директно или индиректно влијаат на приносот.

5. Mite Ilievski, **Dragica Spasova**, Milan Georgievski, Riste Kukutanov, Biljana Atanasova (2010): Quantitative characteristics of some Macedonian wheat varieties in system of organic production. 20th International Scientific Conference 3th - 4th June 2010, 182-185, Stara Zagora, Volume I Agriculture science, Plants studies 182-185, ISBN 9 789549 329469, Bulgaria.

Во овој оригинален научен труд презентирани се резултатите од испитувањата за квантитативните карактеристики на 10 генотипови мека зимска пченица, одгледувани во услови на органско. Според добиените резултати, најприносни сорти кои се и најсоодветни за одгледување во услови на органско производство се сортите *мила*, *бистра* и *агроунија прима*. Овие сорти можат да послужат како иден генетски материјал во процесот на селекцијата, за добивање нови генотипови кои ќе бидат соодветни за органско производство.

6. Biljana Atanasova, Dusan Spasov, **Dragica Spasova** (2010): Qualitative and quantitative analysis of cicades (Homoptera: Auchenorrhyncha) at grapevine in region of Kavadarci, republic of Macedonia. 20th International Scientific Conference 3th - 4th June 2010, 109-114, Stara Zagora, Volume I Agriculture science, Plants studies 109-114, ISBN 9 789549 329469, Bulgaria.

Во овој оригинален научен труд се презентирани резултатите од двегодишни истражувања на цикадите (Homoptera: Auchenorrhyncha) кај виновата лоза во Кавадаречкиот регион, Р. Македонија. Во текот на истражувањата било утврдено присуство на 27 видови цикади, со различен квалитативен и квантитативен состав во двете години од испитувањата.

7. **Dragica Spasova**, D. Spasov, M. Ilievski, Biljana Atanasova, R. Kukutanov (2010): Production characteristics of oat in Republic of Macedonia. XV Savetovanje o biotehnologiji, Sacak, 26 – 27 Mart 2010 god. Vol. 15 (16): 207 – 212

Во периодот од 2005 до 2007 година се изведени испитувања со пет популации овес (*популација Кривогаитани*, *популација Требеништа*, *популација Радолишта*, *популација од Бугарија*, *популација Кучевиште*) и три сорти овес (*рајац*, *славуј* и *ловкен*), при што главната цел на истражувањето била да се одредат разликите во нивните производни

карактеристиките да се препорачат најдобрите од нив за производство во Република Македонија. Според главниот истражувач, највисок принос дала сортата *ловкен* (4.366 kg/ha). По својата содржина и интерпретацијата на добиените резултати, трудот претставува оригинално научно дело од особено значење за науката и практиката.

8. D. Spasov, **Dragica Spasova**, Biljana Atanasova, M. Ilievski, Cvetanka Arsova (2010): Insect pests at seed wheat in Republic of Macedonia. XV Savetovanje o biotehnologiji, Cacak, 26 – 27 Mart 2010 god. Vol. 15 (16): 179 – 182.

Прегледен труд во кој авторот ја прикажува состојбата со најважните штетници кои се среќаваат на семенската пченица во Република Македонија. Испитувањата се вршени во периодот 2007 – 2009 год. на повеќе региони во земјава, при што собраниот материјал е носен во лабораторија каде што е тријажиран и детерминиран. Од испитувањата авторот утврдува дека најзначајни економски штетници на семенската пченица во Република Македонија се: *Eurigaster spp.*, *Haplotrips tritici* и *Lema melanopus*. Трудот има големо значење за науката, а особено за практиката.

9. M. Ilievski, **Dragica Spasova**, D. Spasov, Biljana Atanasova, M. Georgievski (2010): Production characteristics of Macedonian genotypes soft winter wheat. XV Savetovanje o biotehnologiji, Cacak, 26 – 27 Mart 2010 god. Vol. 15 (16): 173 – 177.

Во периодот од 2004/2005 до 2007/2008 година се изведени испитувања со десет генотипови мека озима пченица, при што главна цел на истражувањата е да се одредат нивните производни карактеристики, влијанието на користената агротехника и да се предложат најдобрите сорти за производство во Република Македонија и регионот. Според истражувањата, најдобри резултати по принос покажале сортите: *агроунија прима*, *мила*, *олга* и *миленка*, кои во иднина може да служат како основен генетски материјал во селекцијата за создавање сорти со висок произведен потенцијал. Трудот по добиените резултати претставува оригинален научен труд, кој е од особено значење за науката и практиката.

10. **D. Spasova**, M. Menkovska (2009): Comparative analysis of oat quality grown in organic and conventional conditions. Journal “Biotechnology in Animal husbandry” 25 (5-6), p 1163-1170, Belgrade–Zemun.

Во овој оригинален научен труд се анализирани физичките особини на овесот: апсолутна маса и хектолитарска тежина при органско и конвенционално производство на осум генотипови овес. Авторите констатирале дека физичките својства: апсолутната маса и хектолитарската тежина зависат од сортата и климатските услови а помалку од начинот на производство.

11. **Spasova Dragica**, Spasov D., Atanasova Biljana, Ilievski M. (2009): Results of the exeminations of some herbicides used in tomato and pepper grown as summer crops in greenhouses. International Scientific Conference, Union of Scientistis - Stara Zagora, 4-5 June 2009, Volume I Agriculture science, Plants studies 226-230, ISBN 978-954-93-2945-2, Bulgaria.

Направени се испитувања со неколку хербицидни варијанти и една контролна варијанта (нетретирана), со цел да ја утврдат ефикасноста на некои хербициди во уништувањето на плевелите во пиперка и некои хербициди во уништувањето на плевелите во домати, одгледувани како летно производство во пластеници. Ефикасноста на хербицидите во уништувањето на плевелите во двете години од испитувањата кај сите хербициди и хербицидни комбинации била релативно висока, при што коефициентот на ефикасноста кај најголемброј варијанти бил преку 92,0 %. Иако овие пестициди се употребувани во затворен простор (пластеници), кај ниту еден не било забележано фитотоксично дејство. Трудот е оригинална научна работа и е од особено значење за науката и практиката.

12. Spasov D., **Spasova Dragica**, Ilievski M., Atanasova Biljana (2009): The effect of temperature on appearance of tomato russet mite (*Aculops Lycopersici M.*) on tomato and damages that causes. International Scientific Conference, Union of Scientistis - Stara Zagora, 4-5 June 2009, Volume I Agriculture science, Plants studies 231-235, ISBN 978-954-93-2945-2, Bulgaria.

Целта на овој труд била да го испитаат влијанието на температурата врз појавата на црвено-кафеното пајаче (*Aculops lycopersici M.*) во летно-есенски турнус на производство

на домати и штетите коишто ги причинува. Испитувањата биле извршени во пластеници со површина од 0,1 до 0,5 ha, во реоните на селата Куклиш, Просениково, Пиперево и Моноспитово. Притоа било констатирано дека високите температури и високата влажност на воздухот во пластениците се една од главните причини за масовна појава на пајачето. Трудот претставува оригинално научно дело и е од особено значење за науката и практиката.

13. Ilievski M., **Spasova Dragica**, Vasilevski G., Spasov D., Georgievski M. (2009): The influence of cropping management system on diversity content and weed dynamics in cereal mixtures International Scientific Conference, Union of Scientistis - Stara Zagora, 4-5 June 2009, Volume I Agriculture science, Plants studies 236-240, ISBN 978-954-93-2945-2, Bulgaria.

Основна цел на овие испитувања била да се утврди влијанието на системот на производство врз флористичкиот состав на плевелната вегетација во услови на конвенционално и органско производство во здружени посеви на жита. Притоа било утврдено дека просечната заплевеленост во опитот со органско одгледување (16,74 плевелни растенија во 1 m²) била помала апсолутно за 23,03 плевелни растенија во 1 m² или релативно за 143,39% од просечната заплевеленост во опитот каде бил применет систем на конвенционално одгледување. По својата содржина, методолошкиот пристап, добиените резултати, по начинот на обработката и интерпретацијата на добиените резултати, овој труд е оригинална научна работа и е од особено значење за науката и практиката.

14. **Dragica Spasova**, Dusan Spasov, Ljupco Mihajlov, Ana Stoilova, Neli Velkova (2009): Application of cluster analysis for avaluation of new Bulgarian and Macedonian Cotton varieties and lines. Yearbook Goce Delcev University – Stip, Faculty of Agriculture, Volume IX, 47-56, Stip.

Како цел на испитувањата авторите си поставиле одредување на генетската разлика меѓу единаесет бугарски и четири македонски сорти памук, преку методот на збирна анализа. Сортите памук ги групирале во две основни групи во зависност од начинот и методите на одгледување. Македонските сорти и линии авторите ги утврдиле како генетски многу поразлични од некои бугарски сорти и оценуваат дека нивното вклучување во една програма за размножување на памукот би била корисна. Во Струмица, сортите повеќе се разликувале во приносот и процентот на влакно, а биле послаби и во однос на должината на влакното. Трудот претставува оригинално научно дело.

15. **Спасова Драгица**, Василевски Гоце, Илиевски Мите (2009): Квалитетот на овесот во системите на конвенционално и органско производство. Годишен зборник на Факултетот за Земјоделски науки и храна, Година 54, 29-37, Скопје.

Во овој оригинален научен труд авторите го анализирале квалитетот на овесот, особено хемискиот состав на зрното, во зависност од применетиот систем на одгледување. Утврдено е дека хемискиот состав на зрното е подобар кај органското производство на овес.

16. Илиевски Мите, Василевски Гоце, **Спасова Драгица** (2009): Квалитетот на пченицата во системите на конвенционално и органско производство. Годишен зборник на Факултетот за земјоделски науки и храна, Година 54, 9-18, Скопје.

Во овој оригинален научен труд авторите ги анализирале квалитетните својства на пченицата во зависност од системот на одгледување. Утврдено е дека квалитетот на пченицата, особено хемискиот состав на зрното, е подобар кај конвенционално произведената пченица. Секако, треба да се земе предвид сортната специфичност на испитуваните генотипови, бидејќи доста од нив даваат резултати спротивно на горенаведените.

17. Илиевски М., Василевски Г., Михајлов Љ., **Спасова Драгица** (2009): Производни карактеристики на сојата во струмичкиот микрорегион. Годишен зборник на Земјоделскиот институт - Скопје, Том XXVI/XXVII, Година 2008/09, Скопје.

Во овој труд авторите ги анализирале производните својства на три сорти соја: *пела*, *балкан* и *илинденка*. Испитуваните сорти дале различни приноси. Приносот се движел од 2,88 t/ha кај *пела* до 5,32 t/ha кај *илинденка*. Трите испитувани сорти ги исполниле очекувањата по остварен принос во одгледуваното поднебје и во зависност од потребите за плодоред и други агротехнички мерки се препорачуваат од понудениот сортимент на соја за употреба во добивање на стабилно и високо производство за овој микрорегион. Трудот е од особено значење за науката и практиката.

18. Илиевски М., Василевски Г., Иваноски М., Спасова Драгица, Ѓеорѓиевски М. (2009): Влијание на системот на производство врз содржината на протеини во зрното од пченица. Годишен зборник на Земјоделскиот институт - Скопје, Том XXVI/XXVII, Година 2008/09, Скопје.

Во трудот како почетен материјал за работа авторите користеле зрно од десет генотипови мека зимска пченица (*Triticum aestivum spp. vulgare*): добиено во два система на производство. Сите генотипови, освен *миленка* и *олга*, во конвенционалното производство имале поголема содржина на протеини во зрното. Трудот е од особено значење за науката и практиката.

19. Ivan Salzhiev, **Dragica Spasova** (2008): Cotton irrigation regime under conditions of regulated water deficit. Yearbook Goce Delcev University – Stip, Faculty of Agriculture, Volume VIII, 87-94, Stip.

Во периодот од 2001 до 2006 година изведени се испитувања со памук на почвен тип смолница, со наводнување со вештачки дожд при почвена влажност од 75% од ПВК, за почвен слој од 0 до 40 см. Авторите вршеле наводнување во различни фенофази на развојот на памукот и со различна количина на вода. Притоа е утврдено дека најдобри резултати биле добиени при наводнување со 400 мм/ха прво во фенофаза бутонизација на памукот и второто во фенофаза масовно цутење. Трудот е оригинална научна работа и е од особено значење за науката и практиката.

20. Илиевски М., Василевски Г., Спасова Драгица, Млинар Раде (2008): Седиментациона вредност на зрното од мека пченица произведена во систем на органско одгледување. Годишен зборник на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Земјоделски факултет, Година 8: Година 8: 67-74, Штип.

Во периодот од 2004/08 година биле извршени испитувања на седиментациона вредност на зрно од пченица добиено во систем на органско производство. Притоа било констатирано дека сорти со највисока седиментационата вредност се *подобрена оровчанка* (35,2 ml), *лизинка* (32,5 ml), *алтана* (29,7 ml) и *миленка* (29,6 ml). Трудот има оригинално научно и апликативно значење, бидејќи врз основа на овие сознанија во иднина при употреба на агротехника за органско производство ќе се овозможи да се изберат сорти кои имаат повисока седиментационата вредност на зрното.

21. Илиевски М., Спасова Драгица, Ѓеорѓиевски М. (2008): Статусна состојба во производството на некои култури од фамилијата *Cucurbitaceae* во Република Македонија за периодот 2000-2006 година. Годишен зборник на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Земјоделски факултет, Година 8: 107-114, Штип.

Во овој труд е направена прегледна табеларна и графичка анализа на голем број податоци, врз основа на култура, засеана површина, добиено производство по хектар и вкупно во тони за целата територија на Р. Македонија за градинарските култури кои потекнуваат од фамилијата *Cucurbitaceae*. Направената анализа е по години за временскиот период од 2000 до 2006 година. По својата содржина, методолошкиот пристап, обработените податоци и интерпретацијата на истите, овој труд е од особено значење за стручната и пошироката јавност.

22. **Dragica Spasova**, G. Vasilevski, D. Spasov, M. Ilievski, Biljana Atanasova (2008): Grain yield depending of the growing system at oat in Strumica region. International Science Conference, Kardjali, 1-2 October 2008, Volume III, part II, 71-76, Bulgaria.

Во периодот од 2005 до 2007 година биле изведени испитувања со пет популации овес и три сорти овес, во услови на органско и конвенционално производство. Притоа, општиот просечен принос на зрно од овес одгледуван во услови на органско производство изнесувал 4.450 kg/ha, а во конвенционалното производство 3.824 kg/ha. По својата содржина и интерпретацијата на добиените резултати претставува оригинален научен труд кој е од особено значење за науката и практиката.

23. Ana Stoilova, I. Saldzhiev, **Dragica Spasova** (2008): Combining ability for productivity of some cotton male sterile lines and varieties. International Science Conference, Kardjali, 1-2 October 2008, Volume III, part II, 77-82, Bulgaria.

Во овој оригинален научен труд авторите ја објаснуваат комбинативната способност за принос на пет машкостерилни линии (мајкина форма), а за татковска форма се користени

различни сорти од памук. Утврдено е дека со највисок принос по растение се одликуваат крстоските А-1 х Чирпан 539 и А-65 х N 5.

Учество во научноистражувачки проекти (помеѓу двата избори):

Наслов на проектот	Период	Финансиран од	Улога во проектот (главен истражувач) или учесник)
Селекциона оценка на нови зимувачи линии овес	2010-2012	МОН на Р. Бугарија	Учесник
Агроеколошка оцена на нови бугарски и македонски сорти памук	2008-2010	МОН	Главен истражувач
Одржување на колекционираниите и воведени популации, сорти и хибриди во Ген-банка	2010 - 2012	МЗШВ	Учесник

Учество на научни собири (помеѓу двата избори):

- **Спасова Драгица** и Спасов Душан - Учество на Денот на народните будители и на бугарските учени, како членови на Организациониот комитет на Сојузот на учените, кој се одржа во Стара Загора, Р. Бугарија од 31.10 до 2.11. 2012 година.
- Билјана Атанасова, Душан Спасов, Спасова Драгица - 25.6. до 29.06.2012 година - учество на 6. Европски конгрес за Hemiptera, кој се одржа во Благоевград, Република Бугарија, со постер-презентација на тема „Qualitative and quantitative analysis of leafhoppers and planthoppers (Homoptera: Fulgoromorpha and Cicadomorpha) at grapevine in Strumica region, Republic of Macedonia“.

Spasova Dragica, Spasov Dusan, Ilievski, Mite and Atanasova, Biljana (2010): *The influence of growing system on some morphological features on oat in Strumica region*. In: 20th Anniversary International Scientific Conference, 3th - 4th June 2010, Stara Zagora, Bulgaria (poster presentation).

Spasova Dragica, Vasilevski Goce, Spasov Dusan, Ilievski, Mite and Atanasova Biljana (2010): Dependence on the floral content and the weed number from growing system oat in Strumica region. International science conference “Sustainable and competitive agriculture”, dedicated to the 110 jubilee of agrarian science in Stara Zagora. October 1 - 2. Stara Zagora), (poster presentation).

Spasova Dragica, Spasov Dusan, Atanasova Biljana and Ilievski Mite (2009): *Result of examinations of some herbicides used in tomato and pepper grown as summer crops in greenhouses*. International Science conference, 4-5 June 2009, Stara Zagora, Bulgaria (poster presentation).

Spasova Dragica, Vasilevski Goce, Spasov Dusan, Ilievski, Mite and Atanasova Biljana (2008): Grain yield depending of the growing system at oat in Strumica region. In: Scientific conference with international participation, Bulgaria - Branch Kardzhali (poster presentation).

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

1. Член на Наставно-научниот совет на Земјоделски факултет, УГД – Штип.
2. Член на Пописна комисија за НЦ Струмица при УГД за 2011 г.
3. Член на Пописна комисија за НЦ Струмица при УГД за 2012 г.
4. Член на Комисија за наставни прашања на Земјоделски факултет.
5. Член на Комисија за проверка на студентски досиеја на Земјоделски факултет.
6. Член во постојана група за уредување на земјоделски пазари на житни растенија во МЗШВ.
7. Член во работната група за изработка на Програма за заштита на автохтони сорти од земјоделски растенија и ревидирање на листа на автохтони сорти и нивна категоризација во МЗШВ.
8. Член на Комисија за одобрување на производи за заштита на растенијата при Фитосанитарната управа, МЗШВ.
9. Член во работна група за изработка на програма за фитосанитарен мониторинг на компир, на растенијата во МЗШВ.

10. Учество во стручен совет од областа на здравјето на растенијата.
11. Член на Здружението за заштита на растенијата на Република Македонија.
12. Член на Сојузот на учениците на Република Бугарија.
13. Задолжение за подготовка и организирање на сортови опити од МЗШВ на површините на Наставен центар во Струмица и подготовка и организирање на опити од Ген-банка на површините на Наставен центар во Струмица.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Кандидатката д-р Драгица Спасова во своето научноистражувачко, стручно и работно искуство од областа на генетиката и селекцијата на растенијата има постигнато забележителни резултати. Во истата област д-р Драгица Спасова има искуство и како наставник, држејќи настава за повеќе предмети од оваа област на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Согласно со изнесените податоци, како и согласно со Законот за високото образование на Р. Македонија, Правилникот за критериуми и постапка за избор на наставно-научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и распишаниот Конкурс, д-р Драгица Спасова ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето вонреден професор во наставно-научната област генетика и селекција на растителното производство на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Врз основа на претходно наведеното, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои нашиот предлог и кандидатката доцент д-р Драгица Спасова да ја избере во звањето вонреден професор за наставно-научната област генетика и селекција на растителното производство на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Верица Илиева, редовен професор,
Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, с.р.
Д-р Лилјана Колева-Гудева, вонреден професор,
Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, с.р.
Д-р Љупчо Михајлов, редовен професор,
Земјоделски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, с.р.

П Р И Л О Г

Табела за вреднување на активностите на д-р Драгица Спасова во реизборниот период 2008-2013 година, според критериумите за избор на наставници и соработници на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип

	Вид на активност	Број	Поени	Вкупно
Наставно-образовна дејност (НО)				
3	Позитивно рецензирана скрипта од предавања, збирка задачи или практикум	1	8	8
8	Рецензент на учебник, скрипта и сл.	1	1	1
14	Ментор на одбранета дипломска работа	1	1	1
17	Член на комисија за одбрана на дипломска работа	7	0,2	1,4
25	Предавања (неделен просечен фонд на часови во двата семестра во изборниот период)	2008/09 - 6 2009/10 - 12 2010/11 - 12 2011/12 - 12 2012/13 - 16	6 x 1 12x1 12x1 12x1 16x1	6 12 12 12 16
26	Вежби (неделен фонд на часови во двата семестра во изборниот период)	2008/09 - 4 2009/10 - 8	4x0,5 8x0,5	2 4
27	Одржани предавања (или консултации) на постдипломски студии по одржан курс	16	1	16
30	Рецензент на соработници и наставници	4	1	4
Вкупно				93,4
Научноистражувачка дејност (НИ)				
4	Труд со оригинални научни резултати, објавени во научно списание опфатено во (СЦИ/ЦА/останати)	7 (4,11,12,13,14, 15 и 23) 17(2,5,7,8,9,10,1 6,17,18,24,25,26, 27,31,32,34 и 35) 7 (1,6,22,28,29,30 и 33)	9/6/3	7x9 = 63 17x6 = 102 7x3 = 21
5	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови на научен собир	3 (19,20,21)	3x2	6
9	Учество на научен собир со реферат (постер/усно) во земјава и во странство	4 постер во странство	4x1,5	6
12	Раководител на научен проект	1 во земјата (1)	1x4	4
13	Учесник во научен проект (максимум во три проекти)	1 во странство (2)	1x3	3
15	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/останати)	1	1x2	2
Вкупно				207
Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност (СА+ОР)				
13	Учесник во научен проект (максимум во три проекти)	1 во земјата (3)	1x5	5
27	Член на универзитетски или владини тела	6 (6,7,8,9,10,11)	6x5	30
28	Член на факултетски орган, комисија	5 (1,2,3,4,5)	5x2	10
Вкупно				45
ВКУПНО (НО + НИ + САОР):				345,4